

**Balaton Regionális Történelmi Kutatóintézet,
Könyvtár
és
Kálmán Imre Emlékház**

Siófok

Szervezeti és Működési Szabályzata

3. számú melléklete

Gyűjtőköri Szabályzat

Hatályos: 2016. október 1. napjától

I. Alapvetés

A BRTKK alapfeladata:

A BRTKK Siófok város polgárainak, a dél-balatoni régiónak, Siófok város vonzás körzetének, és az ide látogató vendégeknek közművelődési és közgyűjteményi alapellátó intézménye.

A BRTKK célja a dokumentum és adatvagyonával, információ-ismeretszolgáltatásával, a kulturális örökség népszerűsítésével, a demokrácia, a szociális egyenlőség előmozdításával, társadalmi hasznot eredményező, politikától mentes tevékenységet fejtsen ki.

Siófok város és vonzáskörzetének területén élő lakosság általános művelődésére, önművelésre, tanulásra és a kulturált, igényes színvonalú kikapcsolódásra irányuló, valamint tudományos szintű tájékoztatói igényeinek kielégítése.

A BRTKK mindenkit tárt ajtókkal vár: a lakosság, a turisták széles körének, életkortól és társadalmi helyzettől függetlenül, időbeli és térbeli korlátozások nélkül, egyenlő esélyű hozzáférést biztosít.

A könyvtár megőrzi és hozzáférhetővé teszi kulturális örökségünket, minden korosztály és társadalmi csoport számára biztosítja a szellemi javakhoz, a kulturális örökséghez és a nemzeti értékekhez való szabad hozzáférést, szerepet vállal a digitális műveltség megszerzése és az élethosszig tartó tanulás területén, ösztönzi az innovációt és a kreativitást, s különös felelősséggel lép fel a gyerekek, a családok, a hátrányos helyzetűek és a fogyatékkal élők érdekében.

Kultúraközvetítő intézményként közösségi térként, közösségépítő szerepben is funkcionál.

Folyamatosan törekszik arra, hogy felhasználói érdekében lépést tartson makro- és mikrokörnyezete változásaival, gyorsan és hatékonyan tudjon reagálni az igényekre, szükségletekre, elvárásokra.

II.

A Gyűjtőköri Szabályzat kialakításának jogszabályi háttere

A gyűjtőköri szabályzat kidolgozása során figyelembe vettük a nyilvános könyvtári ellátásról szóló 1997. évi CXL. törvény vonatkozó rendelkezéseit, a meghatározó nemzetközi ajánlásokat, az IFLA közkönyvtári szolgálatról szóló irányelveit és a magyar könyvtárosok etikai kódexét.

Jogszabályok:

2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről.

1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről.

3/1975. (VIII. 17.) KM-PM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról.

22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról.

III. Gyűjtőköri és gyűjteménymenedzsment-alapelvek

Tevékenység, funkció:

- a gyűjtemény folyamatos fejlesztése, feltárása, megőrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátja;
- a gyűjtemény és szolgáltatások kialakítása a helyi adottságoknak igényeknek megfelelően;
- a gyűjtemény kialakításában fontos szerepet játszik a városnak az idegenforgalomban betöltött szerepe;
- minden korosztály és képzettségi szint igényeinek megfelelően szerzi be általános tájékozódáshoz, az ismeretek megszerzéséhez, a tanulmányokhoz, valamint a szellemi rekreációhoz szükséges hazai és külföldi dokumentumokat;
- közhasznú információs szolgáltatást nyújt, az ehhez szükséges dokumentumokat megvásárolja;
- a szabadidős olvasási igények kielégítése, olvasói ízlés formálása;
- helyismereti információkat és dokumentumokat gyűjt;
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében;
- gyűjtőkörével, és szolgáltatásaival segíti Siófok oktatási intézményeinek munkáját, kiemelt tekintettel a szakirodalmi igényeknek (alap-,középfokú és felsőoktatás területein);
- minőségi gyűjteményfejlesztést végez a szépirodalom és a szakirodalom területén;
- a gyűjteményét elektronikus katalógusépítésével teszi elérhetővé;
- a gyűjtemény alakításánál főszempontot jelentenek a technikai fejlődés által megjelent információhordozók, információtárolók beszerzése;
- a periodikák, napilapok, sajtótermékek digitális formában történő beszerzése, folyamatos bővítése;
- a könyvek digitális formában történő beszerzése, gyarapítás és a használók felé elérhetővé tenni.

IV.

A gyűjteményfejlesztés, állománygazdálkodás alapértékei

- A tudás;
- a hozzáférés;
- a felhasználó-központúság;
- a minőség;
- az egyenlőség;
- a kreativitás, innováció, fejlődése;
- az együttműködés, partnerség.

V.

A beszerzési politikát és a könyvtár gyűjtőkörét befolyásoló stratégia célok, feladatok

A BRTKK nagy figyelmet fordít a gyűjtemény fejlesztésére.

A szerzeményezett, és feldolgozott dokumentumokat igyekszik minél hamarabb, pontosan, szakszerűen tartalmilag feltárva elérhető lenni bárki számára.

A Történeti Gyűjtemény gyűjtőkörének stratégiai céljai és feladatai külön függelékben részletezésre kerülnek.

Célok, feladatok:

- A minőségbiztosítás elveire épülő, korszerű, felhasználó-központú, tervszerűen és folyamatosan végrehajtott, minden dokumentumtípusra kiterjedő gyűjteménymenedzsment megvalósítása;
- a rendszerszerű, a könyvtári rendszerhez igazodó állománymenedzsment, amely biztosítja az információhoz való hozzáférés esélyegyenlőségen alapuló lehetőségét;
- a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználása;
- a korszerű, a felhasználói igényeket, illetve a használatot figyelembe

vevő állomány kialakítása, fenntartása;

- kiemelten gyűjtjük a turizmus, idegenforgalom és vendéglátó szakirodalmat, különös tekintettel Siófok és a Balaton térségére;
- hangsúlyt fektetünk a nyelvtanulást segítő, fejlesztő dokumentumok beszerzésére;
- az újonnan induló felsőfokú képzések szakirodalmának szerzeményezése, beszerzése az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer keretében;
- az idegen nyelvtanulás elősegítése, és az idegenforgalmi szempontok figyelembevételével gyűjtjük a nyelvtanulást segítő, fejlesztő szakkönyveket;
- a városnak a turizmus, az idegenforgalomban betöltött szerepének megfelelően, eleget téve az idegen ajkú látogatók igényeinek válogatva gyűjtjük az idegen nyelvű szépirodalmat;
- kiemelt hangsúlyt fektetünk a magyar nyelvű szépirodalom magas színvonalú gyarapítására;
- a szórakoztató irodalom terén az olvasói szempontokat figyelembe véve az igényes színvonalú „bestseller” irodalom beszerzése;

VI.

A gyűjteményfejlesztés, állománygazdálkodás feladatai

- Felhasználó központú állománygazdálkodás;
- a használók igényeinek és szükségleteinek felmérése (kérdőívek), elemzése;
- a tervszerűség, fenntarthatóság;
- beszerzés és feldolgozás folyamatos működtetése, források ellenőrzése, értékelése;
- az állománygyarapításra fordítható költségvetési források kiegészítő forrásainak felkutatása, használata;
- szakmai szabályzatok ismerete, használata;
- digitális gyűjtemény kialakítása;

- az olvasói igények szempontjait figyelembe véve történő gyarapítás;
- a digitális tartalmakkal kapcsolatos feladatok felmérése, ütemezése, végrehajtása;
- helytörténeti gyűjtemény dokumentumainak a digitalizálása a Történeti Gyűjtemény Szabályzatban részletezve;
- az elektronikus dokumentumok beszerzése: ebook (könyvek), online folyóiratok;
- az e- dokumentumokkal kapcsolatos adatvédelmi szempontok kialakítása a törvényi előírásoknak megfelelően, megvalósítás a személyi jogok figyelembevételével;
- a könyvtári állomány teljes körű feltárásának folytatása a hatékony információszolgáltatás érdekében.

VII.

Az állománygyarapítás forrásai

A BRTKK az állományát a valamennyi rendelkezésre álló forrásból gyarapítja:

- a rendelkezésre álló forrásból hazai terjesztőktől vásárol dokumentumokat;
- ajándékba kapott állomány: a térítésmentesen felajánlott dokumentumok köre;
- a cseréből származó dokumentumok gyarapítása belföldi kiadványcseres-
kapcsolatok kiépítésével.

VIII.

A gyarapítás mértéke, példányszámok

A könyvtári állomány minőségi és mennyiségi fejlesztését a tervszerű állománygazdálkodás, állománygyarapítás elvei alapján az alábbi szempontok határozzák meg:

- a BRTKK pénzügyi forrásaiból beszerzett dokumentumok egységes könyvtári állományt alkotnak, amely része a könyvtár gyűjteményének;
- a példányszámok meghatározása az igények, a használat köre és a rendelkezésre álló források határozzák meg;
- régi kiadású, akár a Történeti Gyűjtemény számára is fontos dokumentum beszerzése egyedi döntés alapján történik.

IX.

Beszerzés

A kiválasztás forrásai:

- Könyvkereskedői heti ajánlatok új könyvekről, szerzeményezési modulból elérhetővé téve;
- kiadói jegyzékek, tematikus katalógusok;
- intézmények, egyesületek jegyzékei;
- kereskedelmi jegyzékek, katalógusok;
- könyvkereskedők, könyvkiadók internetes honlapjai;
- szakadatbázisok;
- más könyvtárak online katalógusai, adatbázisai;
- akciós katalógusok, antikváriumok ajánlatai;
- szak és szépirodalmi folyóiratok, referáló lapok;
- szerzeményezési munkában résztvevő könyvtárosok javaslatai.

X. Állománygazdálkodás

A beszerzett dokumentumok egységes állományt alkotnak, amelyet a könyvtár közös online úton elérhető katalógusban tár fel. A katalógus korlátozás nélkül, 24 órában hozzáférhető.

A katalógusban egy dokumentum minden példányáról lelőhely és elérhetőség szempontjából naprakész információt ad.

A beszerzett dokumentumok az igénylő könyvtár állományában maradnak mindaddig, amíg az igénylő könyvtár más könyvtáraknak fel nem ajánlja.

A könyvtár állományát más könyvtárnak letétbe adhatja.

A BRTKK fölöspéldányait állományból történő kivonás során felajánlja más könyvtáraknak.

XI. Megőrzés, állományapasztás

A könyvtár tartósan megőrzi:

- a hazai és külföldi kiadású kéziratokat, hagyatékokat, monográfiákat, a különleges, egyedi, ritka szakkönyveket, kézikönyveket, lexikonokat;
- a hazai tudományos értékkel bíró időszaki kiadványokat;
- a szépirodalmi ritkaságokat;
- a hagyatékokat;
- az eredeti, ajándék periodika kiadványokat;
- a helytörténeti szempontból értékes, fontos periodikák, sajtótermékek;

A könyvtár időlegesen őrzi meg:

- Éves adattárakat, név- és címjegyzékeket, tájékoztatókat;
- az egyedi elbírálás alá eső időszaki kiadványokat;

Az állományapasztás célja:

- Megtisztítani az állományt az időközben szükségtelenné vált többes példányoktól és az elavult irodalomtól;
- a feleslegessé vált vagy elhasználódott tartós dokumentumok kivonásakor és a tervszerű állományapasztáskor a 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM számú együttes rendelet szerint jár el;
- a jó állapotú fölöspéldányait (melyekből a könyvtár több példányban rendelkezik) felajánlja más könyvtáraknak.

Fölöspéldányként a könyvtár kivonásra jelölheti a könyvtár a dokumentumot, ha:

- Ugyanannak a műnek korszerűbb kiadása jelenik meg;
- a használati igény megszűnik,
- a használati igényekhez képest túlzottan magas példányszám van az állományban; fizikailag elhasználódott a dokumentum;
- az elektronikus dokumentum esetében a dokumentum nem kompatibilis az aktuális hardverekkel és szoftverekkel.

Fölöspéldányként nem kerülnek kivonásra a könyvészetileg értéket jelentő művek.

Apasztásra nem jelölhető a gyűjtemények, és muzeális dokumentumok állománya.

XII.

A BRTKK gyűjteményei dokumentumtípusok, információhordozók szerint

Dokumentumtípusok:

- A könyvek és könyv jellegű dokumentumok;
- az időszaki kiadványok (hírlapok, folyóiratok, szakfolyóiratok, évkönyvek);
- a kották;
- a térképek
- az apró nyomtatványok, plakátok, képeslapok (Történeti gyűjtemény);
- a disszertációk, szakdolgozatok (Történeti Gyűjtemény gyűjtőkörébe illeszkedik, helyismereti témájú, Siófoki születésű szerzőtől, adományként adott a könyvtár részére);
- az Audiovizuális dokumentumok (AV-dokumentumok).

Információhordozók:

- a nyomtatott (hagyományos) formában megjelentek;
- az audiovizuális (AV) dokumentumok: videokazetta, CD, DVD, hangoskönyv;
- az elektronikus dokumentumok;
- a mikrofilm;

XIII.

A BRTKK gyűjtött dokumentumainak tartalmi szintje

Szépirodalom:

- Magyar szerzők magyar nyelvű szépirodalmi művei.
- Külföldi szerzők magyar nyelvű szépirodalmi művei.
- Magyar és külföldi szerzők szépirodalmi művei idegen nyelven - elsősorban angol és német – egyedi döntések alapján.

Szakirodalmi témakörök:

- az általános témájú tudományos művek;
- a filozófia, pszichológia tartalmú szakirodalom;
- a vallás témaköre;
- a társadalomtudományok;
- a természettudományok;
- az alkalmazott tudományok;
- a művészetek köre;
- a nyelv és irodalom;
- a földrajz, életrajz, történelem gyűjtőkörbe tartozó szakirodalom;
- a Történeti Gyűjtemény gyűjtőköre külön függelékben részletezve.

XIII/1-2.

Magyar szerzők magyar nyelvű szépirodalmi művei Külföldi szerzők magyar nyelvű szépirodalmi művei.

Szépirodalom:

Az állomány gyarapításánál a legfőbb szempont, hogy minden olvasói igénynek megfelelő és magas színvonalú gyűjteményt tárjunk a használók felé. A szépirodalmi gyűjtőkör bővítésénél kiemelkedő figyelmet szentelünk magyar szerzők munkáinak. A magyar klasszikus írók műveit teljességre törekvően beszerezzük.

Kiemelt terület: klasszikus és kortárs magyar és világirodalom (regények, drámák, líra).

A teljesség igénye nélkül gyűjtjük a külföldi klasszikus szerzők műveit többnyire egy-egy példányban. Válogatva beszerezzük az eredeti nyelvű kiadványokat is.

Kiemelt figyelmet fordítunk az első szerzős magyar szépirodalmi művek vásárlására. Teljességre törekedve gyűjtjük a kortárs külföldi szerzők magyar nyelven megjelent irodalmát.

Beszerezzük a forrásértékű kiadványokat, irodalomtörténetileg értékes sorozatokat. Olvasóink differenciáltsága miatt állománygyarapításunkat

kiterjesztjük az irodalomtörténetileg és művészileg értékes művektől egészen az igényesebb színvonalú „betseller” stílusú irodalomig. Ez a kör magába foglalja a fantasztikus, a krimi műfaját is.

Az alap- és középfokú oktatás kötelező irodalmát teljességgel, a felsőfokú oktatás számára lehetőség szerint a legszélesebb körben biztosítjuk a szépirodalmi műveket. Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek-és ifjúsági irodalom magas színvonalú, a népmeséktől a kortárs szerzők írásig.

Teljes körben gyűjtünk a Balatonnal kapcsolatos gyermekek, ifjúság számára írt műveket.

A gyermekirodalom gyűjtőkörébe tartoznak:

A leporellók (0-4 éves korig), szerzeményezése válogatva, egyedi elbírálás alapján, a gyűjtemény.

Mesék (0 éves kortól):

- a magyar népmese gyűjtése minél szélesebb körben;
- a határon túli népmese gyűjtések szerzeményezése; válogatva gyűjtjük a világ népmese irodalmából;
- a magyar és külföldi szerzők meséinek széles körű gyűjtése.

Mondagyűjtemények szerzeményezése egyedi elbírálás alapján.

Ifjúsági irodalom:

- az ifjúsági korosztályok, érdeklődési körnek megfelelő igényes színvonalú, tartalmú ifjúsági irodalom gyűjtése magyar és a világirodalom szerzőitől;
- a kortárs szerzők ifjúsági műveinek a beszerzése magyar. és külföldi szerzők egyaránt.

Gyermekversek széles körű gyűjtése kiemelt figyelmet fordítva a magyar, és a határon túli magyar írók műveire.

Színművek, színdarabok: válogatva gyűjtjük a gyermekeknek kiadott színdarabokat, jeleneteket, bábjátékokat. Elsősorban pedagógusok számára.

XIII./4.

Szakirodalom

A nyilvános könyvtárak általános gyűjtőkörének megfelelő mélységben gyűjtjük a nemzeti könyvtermés által kínált szakirodalmat.

Egy-egy példányban beszerezzük minden szakterület alapvető fontosságú kézikönyveit, lexikonait, enciklopédiáit, összefoglalókat, tanulmányköteteit.

Könyvtári szakirodalom

A segédkönyvtári állományba a könyvtárszakmai munkához szükséges szakirodalmat: könyvtárügyi jogszabályokat, szabványokat, segédkönyveket, könyvtárhasználati ismeretek tanításának módszertani segédleteit, szakbibliográfiákat gyűjtjük. Ezeket a dokumentumokat szükség esetén több példányban beszerezzük. könyvtári szakirodalom.

A könyvtári munka elengedhetetlen feltétele a könyvtáros szakképzettsége mellett szakmai tudásának a fejlesztése, az autodidakta tanulás. A könyvtárügyi jogszabályok, szabványok, az olvasószolgálati, tájékoztató munkához szükséges segédkönyvek, könyvtárhasználati ismeretek tanításának módszertani segédletei, szakbibliográfiák.

Ezeket a dokumentumokat szükség esetén több példányban gyűjtjük.

Általános művek

A tudomány, szellemi tevékenység: a tudomány és a szellemi munka, a tudományos munka szervezése. Írástörténet magyar nyelvű irodalma teljességre törekedve gyűjtendő.

Szervezés: a szervezés tudományával, módszereivel foglalkozó összefoglaló alapl műveket válogatva gyűjtjük.

Szabványosítás: az általános összefoglaló szabványgyűjteményeket erőteljesen válogatva szerzeményezzük.

Bibliográfiák, katalógusok: a magyar nyelvű bibliográfiaelméletet, -történetet, magyar könyvészetet teljességre törekedve (személyi bibliográfiák gyűjtése a megfelelő szakterületen történik válogatva) gyűjtjük.

Enciklopédiák, általános lexikonok, reference könyvek: a magyar nyelvű kiadványokat körültekintéssel, tartalmi teljességre, hiteles információkra támaszkodva gyűjtjük. Időszakos, periodikus felsőfokú évkönyvek, címtárak, folyóiratok, naptárakat erőteljes válogatással gyűjtjük, a naptárakat nem.

Testületek, kiállítások, múzeumok: válogatva gyűjtjük a témát. Figyelemmel kell kísérni a világ neves múzeumainak albumait. A magyarországi múzeumokat megismertető albumok, kézikönyvek beszerzése válogatva, egyedi döntés alapján. Kéziratok, könyvritkaságok: a helytörténeti szempontból fontos műveket teljességre törekedve, a forrásértékű egyéb magyar kiadványokat válogatva gyűjtjük.

Filozófia – bölcsélet

Filozófiai rendszerek és irányok; logika, etika, esztétika:

A felsőfokú tanulmányokat folytatók igényeinek figyelembe vételével gyűjtjük Átfogó igénnyel gyűjtjük a mai magyar filozófiai irodalmat, a fontosabb filozófiai problémák irodalmát, valamint a filozófiatörténet irodalmát. A filozófiatörténet kimagasló alakjainak magyar nyelvű szövegkritikai kiadásait válogatással szerezzük be. A pszichológiát kiemelten, logika, etika és esztétika magyar nyelvű irodalmát válogatással gyűjtjük.

Vallás:

A felsőfokú tanulmányokat folytatók igényeinek figyelembe vételével gyűjtjük. Válogatással gyűjtjük a vallások keletkezését, a kereszténység eredetét feltáró magyar nyelvű irodalmat, valamint a nagy világvallások történetét feldolgozó monográfiákat, tanulmány- köteteket, erőteljes válogatással a vallás- és egyháztörténethez kapcsolódó forráskiadványokat, szöveggyűjteményeket.

Társadalomtudomány

Szociológia – szociográfia:

A felsőfokú tanulmányokat folytatók igényeinek figyelembe vételével gyarapítjuk. Válogatva gyűjtjük az összefoglaló munkákat, az országos jelentőségű részmonográfiákat, valamint a tájegység szempontjából fontos műveket, a régebbi magyar szociológiai, szociográfiai irodalom kimagasló alkotásait, az egyes szociológiai rendszerek és iskolák történetét, jelentőségét korszerű szemlélettel feldolgozó összefoglaló munkákat és a kiemelkedő szociológusok műveit.

Statisztika:

Válogatva gyűjtjük a Magyarországon megjelent összefoglaló jellegű, általános tájékoztatást nyújtó és a tudományos kutatást segítő kiadványokat, kiemelten az idegenforgalmi és a megyét, a régiót érintő egyes szakterületekkel foglalkozó kiadványokat és válogatva a statisztikaelméletet.

Politika – államtan:

Válogatva gyűjtjük az államelméletre, fejlődésre vonatkozó monografikus munkákat, ismert közéleti személyiségek műveit. Magyarország és a világ országainak bel- és külpolitikájával, politikai életével foglalkozó összefoglaló műveket, aktuális kiadványokat.

Gazdaság – Közgazdaság-tudomány:

Kiemelten gyűjtjük a felsőfokú oktatás tankönyveit. Beszerezzük a közgazdaság-tudomány összefoglaló kézikönyveit, monográfiáit, a közgazdaságtan klasszikusainak magyar nyelvű műveit. Kiemelten gyarapítjuk a gazdaság- és ipartörténet összefoglaló munkáit, az idegenforgalom, idegenforgalmi politika, az idegenforgalom közgazdasági hatásával foglalkozó műveket, teljességre törekedve a régió gazdasági életével foglalkozó dokumentumokat. Válogatva szerezzük be a munkaügyi kérdésekkel foglalkozó monográfiákat, jogszabályokat, ezek magyarázatait. Pénztörténet, pénzügyi igazgatás, bank és hitelügy, valamint a kereskedelem, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok, a bel- és külkereskedelem fontosabb összefoglaló irodalmát kézikönyveit válogatva gyűjtjük.

A kereskedelem, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok, a bel- és külkereskedelem fontosabb összefoglaló irodalmát, az áruforgalom és kereskedelmi technika műveit válogatva az igényeknek megfelelően szerezzük be.

Jogtudomány – jog:

Válogatva gyűjtjük a jogtudományi összefoglaló monografikus jellegű dokumentumokat. Beszerezzük a mindenkor hatályos polgári- és büntető jogszabálygyűjteményeket. Gyarapítjuk a magán-, a kereskedelmi-, és a gazdasági életre vonatkozó jogszabályokat és jogszabály-magyarázatokat.

Államigazgatás, közigazgatás:

A közigazgatás, a közigazgatási szervek működésével, feladataival kapcsolatos kiadványok és az egészségügyi, szociális és művelődésügyi igazgatásról szóló átfogó művek erős válogatással gyarapítjuk.

Hadtudomány, honvédelem:

Válogatva gyűjtjük mindazokat a hadtudomány elméletével, hadtörténettel foglalkozó műveket.

Népjólét – népgondozás:

Elsősorban ifjúságvédelemmel foglalkozó műveket gyűjtjük, valamint a monográfia jellegű összefoglalókat.

Nevelés – oktatás:

Kiemelten gyűjtjük az óvodai, iskolai családi neveléssel foglalkozó műveket, felsőoktatási tankönyveket, pedagógiaelméleti, pedagógia történeti dokumentumokat és tanári kézikönyveket. Válogatva gyűjtjük a szabadidő hasznos felhasználását segítő kiadványokat.

Mértékügy: erős válogatással gyűjtjük az összefoglaló műveket, lexikonokat és szótárakat a témában.

Néprajz, etnográfia:

Kiemelten gyűjtünk minden alapvető művet, különös tekintettel, a magyarság néprajzával, életmódjával, művészetével foglalkozó könyveket. A határon túl élő magyarság néprajzát, néphagyományait összefoglaló műveket.

Neves néprajz tudósok életét, műveiket.

Természettudományok

Matematika – Asztronautika – Csillagászat - Fizika – Kémia – Geológia – Paleontológia – Biológia – Botanika – Zoológia.

Korszerű, új tudományos munkákat, elméleteket ismertető természettudományos irodalom beszerzésére törekszünk. Gyűjtjük a különböző monográfiákat, szakkönyveket, az átfogó és népszerűsítő műveket, a természet- és környezetvédelemmel hangsúlyozottan foglalkozó kiadványokat.

Kiemelten gyarapítjuk az alap- és középfokú oktatást segítő műveket, felsőfokú oktatástankönyveit, segédkönyveit, tudománytörténeti munkákat.

Szakcsoportokból gyűjtjük az összefoglaló műveket, és mindazokat a dokumentumokat, amelyek az alkalmazott tudományok sokrétű területének műveléséhez fontosak.

Alkalmazott tudományok

A természettudományokhoz hasonlóan itt is a korszerű művek beszerzését tartjuk fontosnak. Kiemelten gyarapítjuk az alap- és középfokú oktatást segítő műveket, felsőfokú oktatás tankönyveit, segédkönyveit.

Általános művek, ipartörténet, találmányok, felfedezések, szabadalmak:

Válogatva gyűjtjük az alkalmazott tudományokról szóló általános műveket, a forrásértékű ipartörténeti kiadványokat, monográfiákat.

Válogatva gyűjtjük az általános, összefoglaló műveket, történeti munkákat, a szabadalmakat nem.

Orvostudomány:

Elsősorban népszerű felvilágosító jellegű műveket gyűjtjük, de általános érdeklődésre számot tartó szakmonográfiák is beszerezünk.

Mérnöki tudomány – technika, műszaki tudományok:

Népszerű és összegző munkákat, kézikönyveket gyűjtünk, válogatva a két-és többnyelvű műszaki szótárakat. A gyűjtőkört e szakcsoporton belül lehetőleg a magasabb fokú általános műszaki műveltség szintjéig kiterjesztjük, beszerezzük a felsőfokú tankönyveket.

Mezőgazdaság, erdőgazdaság, vadászat, halászat:

Válogatva gyűjtjük az összefoglaló kézikönyveket, népszerűsítő kiadványokat. Kiemelt figyelmet fordítunk azokra a kiadványokra, amelyek a házi kertek és farmgazdaságok működéséhez, állattenyésztéshez, hobbiállatok gondozásához hasznos segítséget nyújtanak. Gyűjtjük a történeti munkákat, új agrotechnikai eljárásokkal kapcsolatos műveket különös tekintettel a táj termelési jellegének megfelelő ágazatokra. Erősen válogatva szerezzük be a felsőfokú tankönyveket.

Gyűjtjük a halászattal kapcsolatos összefoglaló műveket, szakkönyveket, különös tekintettel a balatoni halászatra.

Háztartás, vendéglátás:

Válogatva gyűjtjük a magyarul megjelenő szakácskönyveket.

Válogatva olvasói igények szerint szerezzük be a lakberendezésre, szépségápolásra, öltözködésre vonatkozó munkákat.

Beszerezzük a vendéglátás közép- és felsőfokú tankönyveit.

Szervezés, ügyvitelszervezés, üzemszervezés, üzemvezetés, reklám:

Az üzemszervezés, vezetés elméletével és gyakorlatával, a menedzserképzéssel foglalkozó műveket kiemelten, a részmonográfiákat, szakkönyveket, tankönyveket az igényeknek megfelelően válogatva gyűjtjük, különös figyelmet fordítva a felsőfokú képzés irodalmára.

Figyelmet fordítunk a közép- és kisvállalkozások működését segítő kiadványok beszerzésére is.

Válogatva gyűjtjük a reklám és hirdetés összefoglaló műveit, valamint a reklám eszközeivel, módszereivel foglalkozó műveket.

Híradásügy, távközlés: válogatva gyűjtjük a híradásügyre, távközléssel foglalkozó kiadványokat.

Könyvnyomtatás, nyomdászat, könyvkötés: a magyar vonatkozású történeti szakirodalmat kiemelten gyűjtjük, egyéb könyvkötészeti munkákat erősen válogatva.

Közlekedésügy:

Válogatva gyűjtjük a közlekedéssel és a közlekedés történetével foglalkozó műveket.

Nagyobb példányszámban szerzeményezzük a KRESZ tankönyveket, segédirodalmat, a közúti közlekedés szabályai és az ezzel kapcsolatos rendeleteket.

Vegyipar, kohászat, tüzeléstechnika: elsősorban az általános műveket, a mindennapi életben is felhasználható népszerű összegző dokumentumokat gyűjtjük, és egyedi elbírálással a felsőfokú tankönyveket.

Élelmiszeripar: az iparág általános érdeklődésre számot tartó, ismeretterjesztő műveit, felsőfokú tankönyveket gyűjtjük, erős válogatással.

Könnyűipar: erős válogatással szerezzük be a kézikönyv jellegű munkákat. Különös gondot fordítunk a háziipari feldolgozás körébe tartozó művek beszerzésére.

Számítástechnika: tekintettel a számítástechnika folyamatosan megújuló hátterére, az információhordozó eszközök, szoftverek, programos fejlődésére, a szakirodalmát válogatva, egy-egy példányban szerzeményezzük.

Barkácsolás: különös figyelmet fordítunk a témába vágó művek beszerzésére népszerűségük, keresettségük miatt.

Építőipar: az alapvető fontosságú általános műszaki képzettség szintjét kielégítő, házilagos kivitelezésben segítséget nyújtó gyakorlati műveket szerezzük be, valamint erőteljes válogatással a felsőfokú szakkönyveket.

Művészet

Az alapvető magyar nyelvű művészet-elméleti, az összefoglaló művészettörténeti, műemlékvédelemmel, foglalkozó műveket a lehető legszélesebb körben szerezzük be. Szerzeményezzük az átfogó művészeti, magyar és számos külföldi művész alkotásait bemutató albumokat.

Az idevonatkozó magyar nyelvű irodalmat teljességre törekedve gyűjtjük.

Művészetelmélet, művészet technikája: a művészet esztétikai megközelítéséhez hozzásegítő műveket válogatva, használói igény szerint gyűjtjük.

Területrendezés, városépítés, tájrendezés: az alapvető jelentőségű művek beszerzése mellett a településszervezés, városrendezés irodalmát az igényeknek megfelelően válogatva gyűjtjük.

Építészet, szobrászat, rajz, iparművészet, festészet, grafikai művészetek: képzőművészeti stílusok és alkotók tevékenységét bemutató műveket széles körben szerezzük be, kiemelt figyelmet fordítunk a magyar képzőművészetre.

Fényképezés: válogatva gyarapítjuk az általános ismereteket nyújtó esztétikai, történeti, technikai vonatkozású műveket.

Zene: a magyar nyelvű zeneelméleti és zeneesztétikai, zenetörténeti irodalmat részletességgel, magyar vonatkozású műveket kiemelten gyűjtjük. A kottákat válogatással gyarapítjuk.

Filmművészet, színház, tánc: ismeretterjesztő szinten gyűjtjük az alapvető magyar nyelvű filmesztétikai, történeti műveket.

Színészek, híres előadó művészek visszaemlékezései az érdeklődésre való tekintettel szerezzük be.

Társas szórakozások, játék, sport:

Erőteljesebben gyarapítjuk a táncra vonatkozó irodalmat, a művészi vagy népi táncra vonatkozó általános értékű műveket is.

Válogatva gyűjtjük a társasjátékok, fejtörők, ügyességi játékok magyar nyelvű irodalmát, valamint egy-egy sportág általános összefoglalását nyújtó műveket, játékszabályokat, a sportelmélettel, sporttörténettel, olimpiákkal foglalkozó műveket. Különös figyelmet fordítunk a magyar sportra.

Nyelvészet, irodalom

Nyelvészet:

Kiemelt gyarapítási terület. Teljességre törekedve gyűjtjük a nyelvtudomány kézikönyveit, egyetemi tankönyveit, egy- és többnyelvű szótárakat, valamint az értelmező és magyarázó szótárakat. Kiemelt figyelmet fordítunk a nyelvtörténeti, rendszertani művek, a nyelvészettel foglalkozó összefoglaló munkák beszerzésére.

Fontosak az egyes nyelvek tanításával foglalkozó tankönyvek, módszertani útmutatók, valamint a világnyelvek leíró nyelvtanai.

Irodalomelmélet – irodalomtudomány, egyes nyelvek irodalma:

Kiemelt gyarapítási terület, a beszerzésnél az elméleti és gyakorlati művek egyaránt fontosak.

A különféle népek irodalmából a magyar nyelven megjelenő tudományos műveket lehetőség szerint beszerezzük.

Fontosnak tartjuk, hogy világirodalomból egy-egy nemzeti irodalom átfogó történeti képét tükrözze az állomány.

Monografikus műveket csak jelentős személyekről és korokról szerzünk be. Kiemelten gyűjtjük az alap-, közép-, és felsőoktatás tankönyveit.

Földrajz, életrajzok, történelem

Honismeret:

Kiemelten gyűjtjük Magyarországra, a Kárpát-medencére, az egyes országra vonatkozó általános műveket, az idegenforgalmi kiadványokat, az oktatást segítő kiadványokat, különös tekintettel a felsőoktatásra.

Földrajz, útleírások:

A magyar nyelven megjelent kiadványokat a használói igényeknek megfelelő részletességgel gyűjtjük, így a magyar nyelven megjelent útikönyveket, útikalauzokat.

Térképek, atlaszok:

A Magyarországra, tájegységekre, településekre vonatkozó, valamint magyar vonatkozású és a tájékozódást szolgáló egyéb országok térképeit válogatva, az igényeknek megfelelően gyűjtjük. Kiemelten fontosak a különböző atlaszok.

Biográfia, életrajzok, genealógia, heraldika:

Kiemelten gyarapítjuk a külföldi és magyar életrajzgyűjteményeket. Gyűjtjük a külföldi és magyar nagy alkotók, művészek, írók, jelentősebb államférfiak, közéleti személyiségek életrajzeit.

Fontos a segédkönyvek, heraldika, felsőfokú történeti munkák beszerzése, különös tekintettel a magyar vonatkozású irodalomra.

Történelem:

Kiemelt gyűjtésű terület.

A magyar történelemből a kortárs történetírók műveit a legszélesebb körben gyűjtjük. Az összefoglaló jellegű munkák mellett egy-egy korszak, időszak eseményeinek tudományos feldolgozásait is beszerezzük. A világtörténelemből a korszerűen megírt átfogó műveket gyűjtjük, valamint a fontosabb történelmi eseményekre, korszakokra vonatkozó feldolgozásokat.

Válogatva gyűjtjük a magyar és egyetemes történetből egyaránt az eredeti forrásértékű műveket, az általános érdeklődést is kielégítő munkákat, a magyar és az egyetemes történelem népszerű feldolgozásait. Kiemelten szerzeményezzük az oktatás valamennyi szintjéhez kapcsolódó irodalmat.

XIV.

BRTKK állománycsoportjai

Kölcsönzői állomány

A kölcsönzői állomány gyarapításának alapvető szempontjai:

- a kölcsönzői állomány a szépirodalmi gyűjtemény 90%-át teszi ki.
- a szakirodalom területén ez az arány valamivel kevesebb 70%.
- a kölcsönzői állomány fő szempontja a dokumentumok hozzáférhetősége az olvasók számára.

Kézikönyvtári állomány:

A kézikönyvtár állományának fő szempontja a beszerzési ár mellett a könyv tartalma, külső megjelenése. A kézikönyvtár állományát alapvetően magyar nyelven gyűjtjük.

Idegen nyelven erőteljesen válogatva a nyelvi képzés segédanyagaként szolgáló műveket.

Gyűjtjük az egyes tudományterületek alapvető tájékozási eszközeit:

- lexikonokat, enciklopédiákat;
- évkönyveket;
- adattárakat;
- repertóriumokat;
- monográfiákat;
- segédkönyveket;
- szótárakat;
- első- és másodfokú bibliográfiákat;
- tudománytörténeti összefoglalókat;
- történeti kronológiákat.

Az egyes tudományterületeken belül az általános és faktográfiai tájékozáshoz és tájékoztatáshoz szükséges szakirodalmat válogatva gyűjtjük a különböző tudományterületekről. A gyarapításnál tekintettel kell lenni arra, hogy minden területből legyen korszerű szakirodalom, összefoglaló kézikönyv, monográfia.

Periodika gyűjtemény – folyóirat állomány:

- A periodikák gyűjtőköre az általános gyűjtőkörhöz igazodik.
- válogatva gyűjtjük az országos, teljességre törekedve a régióban megjelent, megyei, helyi napilapokat;
- képes folyóiratokat, magazinokat az igények és a szükségletek szerinti válogatással szerezzük be;

- irodalmi folyóiratok közül válogatva gyűjtjük a Magyarországon megjelenőket, és válogatva a határon kívüli magyar nyelvű periodikákat;
- kiemelten gyűjtjük a közművelődési folyóiratokat, valamint a népszerű ismeretterjesztő folyóiratokat;
- a könyvtárhasználók, turisták igényeinek kielégítéséhez szerzünk be az angol, német nyelvű magazinokat;
- folyamatos bővítjük az online napilapok és magazinok előfizetését, a használók olvasási szokásait figyelembe véve, biztosítva hozzá a megfelelő technikai hátteret. Az online periodikák újbóli beszerzése, mindig függ a használatától.

Az időszaki sajtó **megőrzését, köttetését, selejtezését** a folyóirat megőrzési rend tartalmazza.

Médiatár

Hangzódokumentumok:

A gyarapítás CD lemezek formájában történik.

A bakelitlemezek: lezárt gyűjtemény. További gyarapítása csak lemezkasások, helytörténeti, érdekek esetében és Kálmán Imre munkásságát tekintetbe véve történik.

Video dokumentumok:

Lezárt állomány. Nem bővítjük. Kivételes esetben a Történeti Gyűjtemény számára

CD-ROM, DVD-ROM, multimédiás dokumentumot nem gyarapítjuk.

Daafilmek: a Gyermekrészleg részére gyűjtjük.

Nyomtatott dokumentumok:

Zenei szakkönyvek, kották, folyóiratok erőteljesen válogatva. Figyelemmel a Kálmán Imre életével, munkásságával kapcsolatos dokumentumokra.

Tartalom szerint:

Célunk a tartalmilag, illetve zenetörténeti szempontból arányos gyűjtemény kialakítása.

Műfajai:

- a klasszikus zene;
- az opera;
- az operett;
- a musical;
- a rockopera;
- a népzene, világzene;
- a magyar népzene;
- a könnyűzene stílusai: jazz, rock, beat, pop, egyéb stílusok, figyelembe véve a használói igényeket.
- a hangoskönyvek, a CD-n :vakok- és csökkentlátók, valamint minden használó számára hazai kiadású dokumentumokat, elsősorban szépirodalmat.
- a nyelvleckék: kiemelten gyűjtjük a nyelvtanulást segítő dokumentumokat. Az angol, német nyelvleckék minél szélesebb választékban, esetlegesen több példányban, egyéb nyelvek (francia, olasz, orosz, stb.) esetében használói igények alapján szerezzük be a dokumentumokat.

Strandkönyvtár:

A strandkönyvtár állománya a szórakoztató irodalom köteteire épül elsődlegesen.

Ez az állomány a könyvtár számára adományozott, de a könyvtár állományában meglevő dokumentumokból áll.

Záró rendelkezések

1.

A könyvtár állományának gyarapításához szükséges fedezetet a fenntartó a költségvetésben biztosítja.

2.

Az állomány szabályszerű gyarapításáért a tájékoztató és a feldolgozó könyvtárosok a felelősek.

3.

A könyvtár gyűjtőkörét, a gyűjtést meghatározó bármely tényező változása esetén az intézmény vezetője felülvizsgálja, a kívánt módosításokat elvégzi.

Jelen szabályzat a Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház Szervezeti és Működési Szabályzatának melléklete.

Jóváhagyta az intézmény igazgatója.

Siófok, 2016.október 1.

igazgató

Megismerési záradék

A Szervezeti és Működési Szabályzat Gyűjtőköri Szabályzatában foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Munkakör	Keltezés	Aláírás

Megismerési záradék

A Szervezeti és Működési Szabályzat Gyűjtőköri Szabályzatában foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Munkakör	Kelkezés	Aláírás

